

Věčná

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník III. - Číslo 18

V Zateci 7. května 1948

Cena 3 Kčs

0 zajištění míru

Zajistit mír je úkol těžší, nežli vyhrát válku. Nezvratným důkazem pro toto tvrzení je i dnešní poválečný stav v Evropě. Tři roky uplynuly ode dne, kdy nad Berlínem zavlály vítězné prapory slavné Rudé armády, kdy bezpodmínečně kapitulovala rozdrčená německá branná moc, kdy celý svět s úlevou a bezmeznou radostí vyslovil slovo mír. Důkazem je i ta smutná skutečnost, že vyhrát válku se podařilo již nesčetněkrát mnoha národům - zajistit trvalý mír však dosud žádnému. A přece nic není předmětem tak silné, živelné touhy prostých, dobrých lidí na světě jako právě vytvoření takových podmínek života, které by vylučovaly válku.

Proč tedy není dosud ani formálně uzavřen mír a proč se někde uměle vyvolává válečná psychosa? Komu nestačí desítky milionů obětí posledních světových válek? Kdo má zájem na pustošení, vraždění a ničení toho, co bylo vybudováno těžkou prací všeho lidu, co je výsledkem jeho mnohaletého snažení a co dává dobré naděje do budoucnosti?

Pro nás je odpověď snadná. Ani my, ani kterýkoliv jiný slovanský národ válku nepřipravoval a nepřipravuje. Slovanské národy jsou dobře známy ze své mírumilovnosti. Důkazem je jejich historie, která zná jen války na obranu proti útočníkům. Jak však odpoví na tyto otázky Němci a američtí imperialisté, kteří svou politikou v západních okupačních pásmech Německa vytvářejí nové ohnisko světového nebezpečí? Jak odpoví na tyto otázky papež, který ve svém poselství k německým biskupům mimo jiné říká: „Smí se z titulu odvety vyhánět z domovů a odsuzovati k strádání 12 mil. lidí? Nejsou oběti této odvety ve velmi převážné většině lidmi, kteří se vůbec nezúčastnili zločinů a kteří na události neměli ani žádného vlivu? Znamená to, že nejsme si vědomi skutečnosti, máme-li naději a přejeme-li si, aby se všichni vrátili ke klidné rozvaze a napraviti to, co se stalo, pokud lze ještě couvnouti?“

Kde byl a proč mlčel papež, když Němci obsadili naši republiku, když miliony lidí umíralo v koncentracích, když obsadili Polsko a vraždili bez

Dokončení na str. 2.

Kdo chce válku, kdo mír?

Kh - Praha, 26. dubna.

Není snad v dějinách tragičtějšího poblouzení lidského ducha, rozumu, než jakého jsme svědky v dnešní době.

Mezinárodní kapitál seje mezi národy a státy koukol nenávisti a svět, svorný ve vítězství nad německou dobytčností, fašismem se rozděluje, nemůže se shodnout u mírového stolu. Všímáme-li si zdrojů, z nichž tato nenávist čerpá svou potravu, vidíme, že zdrojem této nenávisti je podplacená propaganda tiskem a rozhlasem, která se neštítí zjevného překrucování pravdy a západnímu světu ukazuje Sovětský svaz a státy lidových demokracií ve zfalšovaném urážlivém světle.

Tito ochránci svobod a demokracií, za něž se vydávají, štočí přímo na základy kultury a civilizace, neboť záměrně usilují o to, aby z myšlení vymizel přirozený ideál pravdivosti, spravedlnosti, mezinárodní spolupráce a bratrské lásky. Může být ještě víc zlé vůle, zatemnění rozumu vášní, než odvádět lidi od pravdy, která je cílem a předmětem poznání každého člověka, pravdu překrucovat, zastírat a zatajovat?

Jsme svědky toho, že v západním světě zvíťazila zásada, že užitečnost je základem a pravidlem práva, že síla vytváří právo. Celou politiku v Americe ovládá jen zisk. Američtí imperialisté se lačně vrhají na hospodářství západoevropských států, aby je pohltili. Zneužívají tísně a bídy evropských národů, jimž pomáhají za cenu velkých hospodářských koncesí a újm na státní suverenitě. To je rub celé té hospodářské pomoci Evropě.

Zásada, že síla vytváří právo, rozvrací mezinárodní vztahy. Především tato nemravná zásada — základ všeho imperialismu — potlačuje státy věrně mírumilovným metodám, a také státy, které proto, že nemají stejný válečný potenciál, nemohou soupeřiti s ostani. Utlačování, vykořisťování slabšího se přiči základním pravidlům již přirozené morálky. A to platí i pro styky mezi národy a státy.

Přirodní bohatství, suroviny, nejsou ve světě spravedlivě rozděleny. Velké přírodní zdroje jsou v rukou několika států, jsou v rukou páru mocných kapitalistů, kteří strachující se o své zisky, uvalili embargo prakticky na všechny suroviny a zboží do států lidových demokracií, aby se tím prý nezvyšoval válečný potenciál

těchto států. Zatím co na jedné straně hrozí krize z nadprodukce, na druhé straně bez účasti se přihlíží k tomu, že tisíce, miliony lidí strádají.

Snad největším pobloučením ducha lidského rozumu je, že pokroku techniky je využíváno k masové výrobě ničivých zbraní. Zatím co atomická energie může vhodně regulována vyrábět páru, ta pohánět turbogenerátory, elektřina se může státí základní energií ve světě, vyrábějí se strašně atomické zbraně na ničení celých měst i s civilním obyvatelstvem. Místo zmrazování potravin a ukládání jich pro doby neúrody, počítá se s používáním mrazu jako humanitním prostředkem k vedení války, místo boje proti nemocem plánuje se rozsévání a rozšiřování jich. Není cementu, železa pro stavbu domů, bytů, ale stavějí se strategická letiště, základny pro raketové zbraně, podzemní zbrojní podniky a hangáry. Spojené státy vynakládají fantastické sumy na zbrojení a přeměňují se v militaristický stát. A zatím 400 milionů dětí na světě trpí podvýživou, 200 milionů dětí je přímo ohroženo na svém zdravotním hladem. Ale nebyli to zbrojaři, byli to pracující, kteří se spojili na pomoc jim.

Ještě nebyly zahlazeny jizvy po posledních válce a již se mluví o třetím světovém konfliktu. Kdo ohrožuje mír ve světě? Ten, kdo propouští vojáky, kdo zahlazuje stopy zkázy po nacistických hordách, kdo odsuzuje a bojuje proti válečnému štvění, kdo prohlubuje hospodářské styky se sousedy, nebo ten, kdo dodává zbraně do Číny, Turecka, Řecka, Íránu, kdo buduje opěrné body pro válečné loďstvo a strategické letectvo po celém světě? Koho ohrožují státy lidové demokracie na klidné cestě mírové výstavby, na pokojné cestě k socialismu?

Vraždy jednoho člověka je zločinem. Jakým však zločinem je smrt statisíců, dnes již nejen vojáků, ale i bezbranných žen, dětí, starců? Je-li zločinem připravení jedné dítě o živitele, jakým zločinem je připravení statisíce, miliony dětí o otce, miliony žen o manžely? Kdo si chce všechny ty zločiny, surovosti, bezohledné ničení hospodářských a kulturních statků vzíti na svědomí?

Je příprava útočné války vítězstvím nebo úpadkem ducha, rozumu, je ochrana svobody a demokracie nebo mezinárodním zločinem proti lidskosti? Lidová demokracie 27. 4. 1948

O zajištění míru

Dokončení se str. 1.

milosti, když napadli Sovětský svaz a systematicky ničili všechno, co bylo slovanské. To nebylo 12 milionů „strádatelů“, to byly desítky milionů barbarů trýzněných, vražděných a pálených obětí „nevinných“ Němců, kteří dle mínění papeže na páchané zločiny a na všechny události „neměli vlivu“. Opravdu, vypadá to tak, jako kdyby ani papež neměl žádného vlivu na utrácení mínění a nálady v Itálii a Německu a dokonce snad ani na formulaci svých prohlášení. To však ho také ani v nejnějším neospravedlní.

Je opravdu politováním a pozoruhodnou skutečností, že k udržování protislovanské nálady a k vytváření revisionistické psychosy jsou používáni právě Němci, odsunutí z Československa a z Polska. Je to velmi průhledný manévr imperialistů a věčné pole působnosti válečných štváčů.

Tyto pokusy, přes veškerou intenzitu a podporu, které se jim dostává, nemohou a nebudou mít úspěch, který od nich čekají jejich nezodpovědní osnovatelé. Slovanské národy, těsně spjaté pouty přátelství a spolenectví, jsou největší zárukou míru. K nim se radí všechny ostatní síly míru v celém světě, které jsou daleko větší, nežli síly, usilující o vyvolání nového světového konfliktu. Proto to zoufalé hledání nových spojenců, proto to hlasité chvástání, které má zakrýt skutečný stav, proto ta politika v Bizonii a papežovo peselství.

Síly míru porostou podle toho, jak bude silně autorita mírumilovných národů, jak se bude zvyšovat životní úroveň každého jednotlivce i celku. Naše republika - tato sociální laborator Evropy - má v tomto směru nejen velké úkoly, ale i všechny předpoklady, aby se stala vzorem pro všechny ostatní státy a národy. Jsme opravdu šťastni a hrdi, že jsme příslušníky národa, který první uskutečňuje velké socialistické vymoženosti, které značnou měrou přispějí k zajištění míru a klidného vývoje dalšího.

Z této skutečnosti vyplývají závazky a povinnosti pro každého jednotlivce. Také jejich řádné plnění bude přínosem pro vše míru a pokroku na celém světě. J. ca.

Ústavodárné shromáždění schválilo dnem 21. března t. r. zákon o zemědělské dani. Je to zákon neobyčejně významný, neboť se tím velmi podstatně znižuje daňové břemeno v zemědělství, mnohdy tak pronikavé, že téměř 70-75% zemědělců nebude platit daň vůbec žádnou. Jak podat a v jaké lhůtě přiznání k zemědělské dani, jak daň vypočítat po odečtení zvláštních slev na děti a příslušníky rodiny, zjistí každý zájemce ve spisku „Zemědělská daň“, který vydalo naklad. českých zemědělců Brázda, kteří zemědělské dani podléhají. Za 5 Kčs dostane každý tuto rukověť u knihkupců, nebo přímo v Brázdě.

Jubileum květnového povstání

Od památných dní naší květnové revoluce uplynuly již tři roky. Doba, která nás dělí od dějinných událostí, poskytuje nám možnost, abychom ještě lépe než kdy před tím ocenili hrdinskou odvahu a velkou mravní sílu v boji s nenáviděným nepřítelem. Při tom si uvědomujeme, že české povstání nebylo jen věci čtyř nebo pěti květnových dnů. Víme dobře, že to bylo vyvrcholení boje za dobu šest let, kdy u nás byla nastolena hrůzovláda gestapa, jeho žalářů, koncentračních táborů, šibenic a sekýráren. Proto jsme se nikdy ani na okamžik nesmířili s německými okupanty a bojovali proti nim v podzemí a za každé vhodné příležitosti, která se naskytla. Byl to boj uvědomělý, vedený na jednotné frontě poníženého a ubíjeného národa. Intelektuál stál po boku dělníků, zemědělec vedle vojáka, řemeslník vedle úředníka, starý s mladým, nebylo stavů, nebylo tříd, byli jen odbojníci a brzo po tom i partyzáni.

K pozdívění českého národa proti Němcům došlo ve chvíli, kdy surový nepřítel byl zdolán. Rudá armáda dobyla Berlína, v troskách říšského kancléřství zahynul Hitler a jeho hrůzní spěšenci. Jen u nás chtěl ještě vzdorovat nacistický maršál Schoerner v čele svých esesáckých hrdlořezů. Chtěl proměnit Čechy v hojště proti postupující Rudé armádě a z Prahy udělat baštu zoufalého odporu nacistických pekla zplouzců.

A tehdy promluvila Praha. Byl to den výbuchu českého sebeoboznění a odvěty. Nemohli a nechtěli jsme čekat, až nás doma osvobodí někdo jiný. Před ce-

lým světem jsme chtěli ukázat svou nezlomnou vůli vyrovnat se s nepřítelem, nechť by to bylo třeba s holými rukama.

A taková byla i skutečnost. Celá Velká Praha se zakrátko stala bojištěm. Německé velení bylo touto spontánností útoku tak překvapeno, že ztratilo mnoho hodin drahocenného času. Ale tehdy jsme také znova poznali Němce! Překvapení Němců bylo v zápětí vystřídáno zuřivým vztekem, který se potom vypustil až v germánská básnění, když v neděli 6. května ráno se Praha proměnila v město barikád a odhodláni českého lidu bojovat proti přesile i za cenu svého zničení.

Naše povstání se podařilo. Podařilo se díky tomu, že naše volání o pomoc uslyšel neznámý rudoarméjec daleko od nás a hlásil svému veliteli, co se v Praze děje. Sovětská armáda, bojující u Berlína, dostala od Stalina rozkaz k záchráně Prahy. A tehdy jsme byli zachráněni. Přišli nás zachránit naši slovanští bratři nejdražší a nejstatečnější.

Dnes, po třech letech, vzpomínáme na tyto slavné dny a naše první vzpomínka náleží obětem tohoto našeho osvobozňujícího boje. Všem těmto mrtvým jsme odpovědní za své dnešní skutky. Proto dnes, když máme opět svou republiku, nemůžeme váhat a nesmíme spekulovat o tom, co máme dělat. Jsme jednotní v přesvědčení, že si zabezpečíme svůj stát jen usilovnou prací, jednotou všeho pracujícího lidu a neochvějnou věrností k Sovětskému svazu a ostatním slovanským národům. Taková je naše víra a v ní setrváme proti každé zlobě, proti každému nepřátelství, nechť přijde odkudkoli!

Práce 28. IV. 48:

Slyšte dnes slova Masaryka

„Západ jde s nacisty proti nám“

Z Ameriky nám došel přesný politický profil velkého Čecha, který nikdy nezradil svůj národ

Nečekali jsme, že by nám mohla dodat tak přesný politický profil Jana Masaryka právě Amerika. Je v tom však kus dějinné spravedlnosti, že země, která v jeho politické rysy nejvíce deformovala tendencemi výmysly a již k nám hovořila jednou pravdu. Co na tom, že tato pravda zůstává opatrně ukryta v pokrokovém církevním měsíčníku „Protestant“, který vychází v New Yorku, že velké americké deníky o ní mlčí. Zato jí však říká „Protestant“ přímo Masarykovými ústy. Slova, která u nás po prvé otiskujeme, řekl Masaryk 20. září 1947 po své řeči ve valném shromáždění Spojených národů při obědě s hodnostáři SN. Zde jsou jeho slova:

„Jsem staromódní liberál. Víím, že můj liberalismus zastaral, nedovedu se však změnit. V Československu nemůžeme nikdy zapomenout poučení Mnichova, Francie a Anglie nejen Československo zradily, ale k zradě

přidaly ještě zneuctění. Daťadier dokonce odmítl Benešovi ve Francii asyl politického exulanta. Francouzská vláda ho napadla jako zednáře a válečného štváče.

Rusko je pro Českoslováky šit

„Naši Čechové Rusko zbožňují. Nemáte ponětí, jak hlubokou úctu a hluboké city k Rusku chovají. Já sám jsem člověk západní kultury. Žil jsem velikou část svého života v Americe a v Anglii, ale průměrný Čech má stejnou lásku k Rusku, jako k své vlasti. Pokládá Rusko za svou vlast, a každá politika, která by ty dvě země rozdělovala, musila by se hat.

Zločinná doktrína

Doktrína pana Trumana je zločinem proti lidskosti. Ta doktrína nás postavila do hrozného dilemna, ale žádný čestný československý státník se nemůže obrátit proti Rusku a jít

se Západem. Politika amerického ministerstva zahraničí vůči Německu jenom upevňuje naše rozhodnutí vytvořit silné spojenectví s Ruskem.

Jsem obklopen cizími pozorovateli

Na neštěstí ministerstvo zahraničí pokračuje ve své politice bez ohledu na pravidla mezinárodní diplomacie. Ve své vlastní diplomatické službě jsem obklopen cizími pozorovateli. Dávají přednost službě své třídě před službou československému státu. Oni hlásí našim západním přátelům každý můj krok. Půjdu však po své dosavadní cestě až do konce.

Americké ministerstvo zahraničí tlačí Československo na cestu vnitřních násilností. My nutně potřebujeme tu jednotu národa, která se vyvíjela za války a dodnes pokračuje. Právě tuto jednotu se snaží americká diplomacie rozbit zvenčí. To činí postavení československých demokratů ve vlastní zemi zcela nemožným. Podkopává to anglosaský vliv a podle mého mínění je to počínání zcela nešťastné. My Čechové cítíme, že naši bývalí západní spojenci se stále víc a více obracejí na stranu bývalých německých nacistů. Není jediného českého vlastence, který by mohl provozovat tuto politiku, aniž by tím

Řecko versus ČSR

Stále se mluví a píše o politické situaci v Řecku. Jen málo našich lidí si uvědomuje, jak málo stačilo, aby Československo se stalo novým Řeckem ve střední Evropě. Můžeme děkovat politické vyspělosti našeho pracujícího lidu, neboť to byl právě on, který v únorových dnech jasně viděl, kam patří a kde je jeho místo. Tím zabránil, aby i u nás nastala podobná situace, jaká je v současném Řecku, kde reakce strhla na sebe vládní moc a pronásleduje všechno demokratické, zotročuje lid a potlačuje ve všem prostředky jeho právo na svobodu. Těžko chápeme, že ještě dnes, po vítězství nad německým fašismem existují dosud země, kde lidé jsou vražděni jenom proto, že jejich ideálem je skutečná demokracie. Tím více obdivujeme hrdinný odpor svobodmilovných Řeků, kteří se shlukli pod praporek generála Markose. Armáda Markosových partyzánů je dnes tak silná, že se nepodaří monarchistické armádě ji porazit, i když tato je číselně početnější a lépe vyzbrojena — díky americkým a anglickým kapitalistům.

My, kteří jsme šťastně přestáli vítězství lidové demokracie nad světovou reakcí u nás doma, přejeme řeckým demokratům brzké vítězství jejich dobré a spravedlivé věci.

Abychom byli i my, vojištitelé Čechové, dobře informováni o situaci v současném Řecku, bude náš časopis postupně uveřejňovat nejnovější události a úspěchy řeckých partyzánů.

JiF.

úplně zničil svůj politický život v Československu.

Je politika Západu jen hloupost?

Vatikán je velmi aktivní v tomto podniku vybudování Německa proti Československu. Máme důkazy, že za války se Vatikán snažil spojit americké a německé reakcionáře do jedné fronty proti Rusku. Kdyby se to bylo podařilo, bylo by to značilo náš konec. Budu pokračovat ve své dosavadní práci přes všechnu opozici Západu proti mým snahám.

Politik musí vědět, kdy přestat. Zůstávám u svého současného úko-

lu, protože věřím, že jsem jediný, komu se to může podařit. Bude-li však Západ pokračovat v takové sabotáži mého směru, odejdu z politiky.

Výsledkem této politiky Západu bude prohloubení a rozšíření propasti mezi mou vlastí a Západem.

Často si lámu hlavu otázkou, zda je tato politika Západu prostě jen hloupost, anebo promyšlený plán zloduchů.

Tyto síly mají zřejmě naspěch, protože hospodářský stav mé vlasti se neuvěřitelně zlepšuje a oni vědí, že to brzy uvídá a nahlédne celý svět.

Mír a práce — příklad malých národů

Podepsáním přátelské a spojenecké smlouvy s lidovou republikou Bulharskou, která byla doplněna smlouvou o kulturní spolupráci obou národů, přinesli jsme opět další příspěvek k upevnění světového míru a spolupráce s národy, pro něž mír je podmínkou jejich další existence a budování lidové demokratického řádu.

Podíváme-li se při tom okolo sebe, do světa jiných politických a hospodářských konstelací, sotva se ubráníme sklíčujícímu pocitu nad tím, co se tu všechno děje. Ideály míru, které byly po hrozných světových válkách s tolikým důrazem proklamovány a slavnostně zpečetěny, jsou najednou brány v pochybnost. Svět na západ od nás není prochnut myšlenkou obecného míru a pokoje mezi evropskými národy a svým válečným štváním se někdy ani netají. Rozvíjející se politický a hospodářský život států lidových demokracií je tu trnem v oku, a my víme proč. Svobodný politický život, který nesmí a nebude podléhat moci a vlivu cizích kapitalistů a imperialistů, je namnoze na západě vykládán jako překážka míru. Je to nestoudné licoměrnictví, neboť právě tyto státy svými činy dokazují své poctivé snahy po spolupráci a míru a na této cestě setrvávají i přes

všechny překážky a pomůcky, jimž jsou ze světa jim nepřátelského zahrnovány.

Procházíme proto etapou velkého ideologického zápasu, kdy jeden nový svět buduje základy k své budoucnosti, zatímco svět starý a dávno odbytý se zuby nehty brání svému zániku. O tom, na které straně budeme stát my, bylo rozhodnuto již v době války. Naše nejvyšší a věrné spojenectví se Sovětským svazem ukázalo nám cestu, kterou jsme nastoupili s vědomím, že jen takto dojdeme k vytvoření pevné a upřímné slovenské družby s ostatními slovenskými národy.

Jsmo věrni tomuto předsevzetí. Naše spojenecká smlouva se Sovětským svazem, jako základ slovenské družby a její záštita, byla doplněna spojeneckými smlouvami s republikou Poiskou, Jugoslávskou a Bulharskou. Byl vytvořen kmen slovenské vzájemnosti a podpory v dobách dobrých a zlých. Podali jsme důkaz o své poctivé vůli žít v míru a v přátelské spolupráci a tuto svou vůli hodláme rozšířit na všechny státy stejné vůle a poctivého odhodlání bránit mír mezi národy pro blaho své i blaho ostatních.

Dětská radost — trvalý program

Dětská radost je trvalý program rodičů, vychovatelů, všech lidí dobré vůle, prostě každého, kdo je člověkem. Děti se rodí, aby zkrášlily svět, přinesly do něho nové hodnoty, ale rodí se také s právem prožívat dětství v radosti.

Týden dětské radosti, který bude letos zahájen 9. května, jest realizací krásné myšlenky, z níž máš vzniknout nové podněty k tvůrčímu dílu stále dětské radosti. Život musí být upraven tak, aby se dítě mohlo radovat a těšit. TDR 1948 zorganizuje po celé republice podniky a slavnosti pro děti. Ústřední sekretariát ukoni

pro děti. Ústřední sekretariát TDR spolu s kulturním oddělením Slovenské zemědělské výstavy organizuje návštěvy dětí na Staré výstaviště, kde budou pro ně uspořádány hry a veselice a kde se jim dostane poučení o jednotlivých částech výstavy. Kromě toho každé z měst a obcí má příležitost přijít se svými zvláštními návrhy, jak zvýšit dětskou radost, jak ji rozsvítit v dětských očích. Tady má každý jedinec, rodina, obec, kraje příležitost uplatnit nejvíce iniciativních myšlenek k rozsvícení dětské radosti.

československý svět č. 17.

Co jsou akční výbory Národní fronty

Až do 23. února letošního roku působily ve všech stupních čs. veřejného života koordinační výbory Národní fronty. Byly to orgány složené paritně ze zástupců politických stran — ovšem bez zástupců nadstraničských organizací jako je Revoluční odborové hnutí, Jednotný svaz českých zemědělců, Svaz české mládeže a j. Zástupci těchto organizací byli pozváni jen k poradám a k pronesení odborného posudku ve speciálních jednáních. Ve schůzích těchto koordinačních výborů se projednávaly jednotlivé otázky tak, aby bylo docíleno dohody politických stran a tím odstráněna nedorozumění, jež by vedla k politickým bojům a rozkládání jednoty lidu. Spolupráce v tomto koordinačním výboru se v celku osvědčovala a dafila do té doby, pokud se zpátečnické, kapitalistické a velkoagrární síly neotřásly z revolučního otřesu v r. 1945 a nedostaly opět chuť nastolovat v Československé republice svou vládu. Klidný vývoj, pracovní a budovatelští úsilí, kterému se věnoval pracující lid venkova i města, i malá ostrážitost a neprozíravost a někde i záměrnost vůdců tří politických stran jim umožnila prostoupit řady členstva strany lidové, národně socialistické a částečně i sociálně demokratické, když již přímo nemluvíme o slovenské demokratické straně, kde tento vývoj k rozkladu byl pochopitelný a počítalo se s ním. Zde v těchto stranách si tyto zpátečníci a nepřátelé lidové demokratického zřízení postupně obsazovali místa ve vedení okresů, míst i ústředí. Začal v počátku skrytý, později zcela otevřený boj proti vymoženostem lidové demokracie, proti socialisacím úsilí všeho lidu a budovatelskému plánu vlády pod jedním heslem: „Naší zásluhou není to co jsme dělali, ale čemu jsme zabránili.“

Boj o lidovou demokracii začal již před volbami 1946. Vystupňoval se až do otevřeného protidemokratického a protipokrokového bloku politických vůdců několika stran (vytvářeného bez nejširšího souhlasu členstva), zejména potom, když na brněnském sjezdu sociální demokracie se dostaly do čela strany pravičácké síly, mžikem bylo zřejmé, že reakce půjde na vývoj a použije všech prostředků, aby se zmocnila moci, vlády a z vedení státu odstranila nejpokrokovější a opravdu demokratické síly, se skupené kolem komunistické strany Československa, odborových složek, odborového hnutí a j.

Politická reakčníci si pojednou byli jisti a cítili se silnými, protože jejich řádění v celku nikdo nevěnoval pozornost. Vykládali si to jako slabost režimu. V této jistotě se navzájem utvrzovali a čekali jen na vhodný okamžik. Však dějiny jsou nám příkladem toho, že i války dlouho a tajně připravované, nakonec propukají z příčin v celku malicherných. Ani četní a slovenští zpátečníci nejednali jinak. Neseznámili své členstvo se svými pracovními úmysly ve svých tlakovinách i na schůzích jim předkládali jen hec a plané sensace. Vyhledávali malicherné záminky, sabotovali vládní i parlamentní práce, právě tak jako v zemských, okresních

i místních národních výborech i v hospodářství, až konečně v celku nepatrná příčina — jmenování policejních důstojníků v Praze, se jim zdálo za vhodný okamžik k prvnímu veřejnému rozkladnému kroku.

Psal se únor 1948 — demise ministrů a — stalo se to, s čím iniciátoři ve svých vysokých aspiracích vůbec nepočítali. Sjezd dělnických závodních rad a hned neděli poté sjezd zástupců rolnických komisí v Praze, definitivně vyrazily z rukou těmto reakcionářům veškeré zbraně proti lidu a smetly je ze všech míst, kde by mohly jakýmkoliv způsobem poškozovati zájem lidu a zájem lidové demokracie.

V únoru šlo o to, zda se podaří silám reakce zvrátit nebo podlé-li se lidu udržet lidovou demokracii. Vyhrál to lid. A tento lid nechce již nikdy vystavovati výsledky své práce jakémukoliv nebezpečí. Vládne si a proto ihned přikročil k vytvoření t. zv. Akčních výborů Národní fronty. 23. února byla ustavující schůze Ústředního akčního výboru NF, kde na rozdíl od dřívějších koordinačních výborů NF jsou kromě politických stran úměrně zastoupeny odborové organizace dělníků i zemědělců, mládeže, odbojové složky atd. Ihned byly vytvořeny Akční výbory v závodech, úřadech a podnikcích, které měly za úkol vymýtiti z výrobních odvětví všechny živly nepřátelské lidové vládě, a jejichž funkční období až na nepatrné výjimky skončilo 31. březnem.

Akční výbory Národní fronty však zůstávají politickou institucí natrvalo v krajích, místech i zemích. Jsou řízeny Ústředním akčním výborem NF v Praze. Zatím co orgány Národních výborů jsou vrcholnými orgány výkonné moci lidu, Akční výbory představují v obcích, městech, krajích a celé republice vrcholnou organizaci politické vůle všeho lidu. Dle

toho, jak se projevuje politická vůle lidu, řídi a usměřují veškerý politický život a nás. Nedávají příkazy, ale zajišťují, aby na všech odpovědných místech byli lidé oddaní myšlence Národní fronty. Až v prvních dnech docházelo špatným výkladem úkolů těchto Akčních výborů k některým nedopatřením, dnes mají Akční výbory již přesně vymezenou působnost i organizační strukturu.

Akční výbory NF se liší od původních koordinačních výborů NF jednak svým složením, jak o tom píšeme shora, pak tím, že v koordinačním výboru se nehlasovalo a jen formou diskuse se hledala cesta k dorozumění. Právě v těchto diskusích se strany mezi sebou dohadovaly a když se dohodly, nebyl tím dán závazek, že dohoda budou dodržovat. V obrozených Akčních výborech NF se hlasuje o každé záležitosti a všechny složky pak jsou povinny dle výsledku hlasování jednat. Konečně Národní fronta dříve neměla pevný administrativní aparát, kdežto Akční výbory NF mají sekretariáty ústřední, krajské a okresní.

Nejbližší školy Akčních výborů NF v podstatě jsou: očista veřejného a hospodářského života, zapojení všech vrstev obyvательства do budovatelského úsilí a konečně široká politická výchova občanstva. Mnohé z těchto úkolů jsou již v proudu. Důkazem toho je široká diskuse celého národa o návrhu nové ústavy. Tím vznikla, resp. byla obrozena v Československu instituce, jejíž význam je pro některé t. zv. západní demokraty nepochopitelný, které je však v zájmu klidného vývoje v našem národě nejvyšší zapotřebí. Děláme a tvoříme si lidovou demokracii, bez cizích receptů a dle vlastních potřeb. Že to je skutečně nejjirší forma lidové vlády je těžko dokazovat zaujatým a někdy i placeným pomlouvačům všeho pokrokového u nás. -vll-

Svátek matek je svátkem celého národa

Svátek matek je vlastně největší radostí dětí. Mohou projevit svou lásku mamince, přitulit se k ní a říci: „Maminko, mám tě tak rád nebo ráda. A děkuji ti také za všechnu tvoji lásku.“ A k tomuto vyznání lásky mohou přidat kytičku nebo i nějaký dárek na překvapenou. Zdaž tato chvíle není nejkrásnější odměnou mamince za všechny přetrpěné starosti a bolesti? Za ně dostávají vděk dobrých dětí, jejich lásku, která je k matce nejcistší a největší.

Svátek matek je současně svátkem dětí, svátkem rodiny, svátkem celého národa. Národ, který by nectil matku, byl by nejen mravně, ale i fyzicky mrtvým národem. Matka jest život a budoucnost. Proto je letos zvláště připadně voleno heslo Svátku matek: „Matka národu — národ matce.“ Matka dává národu přínos největší a nejcenější — děti. A národ nemůže býti matkám ani dost vděčen. Proto je správné, že nejen každé dítě má

uctít svou matku, ale celý národ má, ctít mateřství.

Projevem pocty československé matce je vyznamenání, které bude uděleno třiceti matkám z celé republiky, těm matkám, které řádně vychovaly aspoň po deseti dětech. Další vyznamenání bude uděleno při okresních slavnostech vzorným matkám s menším počtem dětí než s deseti. Zasláhnou tedy oslavy Svátku matek hluboko a široce do řad československých matek a nezapomenou na žádnou z těch, které vychovaly a národu dalk vzorně vychované děti a nevyhýbaly se mateřství.

Letošní Svátek matek připadne na neděli 16. května, tedy na třetí květnovou neděli. To proto, že na druhou neděli připadají oslavy Vítězství, za nichž by Svátek matek mohl zanikat. Je-li na kalendáři v den 9. května tedy uvedeno, že je to Den vítězství a den Svátku matek, pak pamatujte, že Svátek matek je přeložen — správně — na příští neděli 16. května.

SPOLEČNÝ 1. MÁJ V ŽATCI

Velké náměstí staroslavného města Žatce po prvé takřka nestačilo pojmut všechny, kdo se zúčastnili radostních oslav letošního slavného, vítězného a jednotného 1. máje. Byla to velkolepá podívaná na ty tisíce a tisíce občanů z města i venkova, uniformované složky, krojované skupiny, na desítky alegorických vozů, vtipně znázorňujících nejrůznější obory práce a lidského snažení a vyjadřujících radostný poměr dnešního člověka k této práci.

Vyzdobené město a zvláště žatecká radnice byla krásným doplněním celého obrazu, jenž naplňoval všechny uspokojivým pocitem plynoucím z vědomí, že konečně se uskutečňuje přání všeho pracujícího lidu, aby 1. máj, Svátek práce, byl slaven společně.

I všechny projevy vyzněly v duchu jednoty celého národa, zvláště projev poslance Musila a předsedy ONV škt. Zichy, který zvláště srdečnými slovy zhodnotil přínos vol. Čechů pro žatecký okres, jejich kladný poměr k práci a ke všemu dění a vyjádřil přesvědčení, že žatecký okres se stane vzorným okresem pro celé okolí. Také předseda MNV Frant. Malát vzpomněl zásluh a obětí vol. Čechů v poslední válce a vyslovil přání, aby letošní 1. máj, nejkrásnější a nejmohutnější ze všech, byl společným nástupem všech občanů na novou cestu jednoty a spolupráce.

Oslavy 1. máje v Žatci byly manifestací solidarity všeho pracujícího lidu, mohutným vyjádřením radosti z úspěchů, dosažených při plnění pracovního programu naší vlády v rámci dvouletky a především z výsledků posledních událostí únorových, které nám zajistily další nerušený a šťastný vývoj, cestu k socialismu. Letošní První máj — radostný svátek osvobozené práce, která není jen povinností, ale i otázkou cti každého řádného občana republiky — byl významným mezníkem na této cestě. A věříme pevně, že každý příští bude dalším krokem k uskutečnění velikých socialistických zásad nejen v naší krásné republice Československé, nejen ve veliké rodině bratrských slovanských národů — ale na celém světě!

Jak čelit ztrátám na kulturách?
Ochrana rostlin není již problémem rozmarné přírody, ovlivnění sklizně a její jakosti. Je dnes v rukou samotného pěstitele. Jeho včasným a správným zásahem lze ztrátám na kulturách účelně předcházet, nebo hrozící poškození zmírnit. Zejména nyní na jaře dá se mnoho napravit, bude-li každý informován o nejnútnejších ochranných opatřeních v ochraně žita, pšenice, ječmene, ovsy a ostatních rostlin. Dobře každému poradí spisov. ing. dr. Arn. Kace: „Ochrana rostlin v Kostce“, který z pouhých 10 Kčs zájemcům zašle naklad. českých zemědělců Brázda, Praha II, Opletalova, č. 3.

Půjdeme k volbám

Obrozená Národní fronta půjde do květnových voleb s jednotnými kandidátními listinami. Odpovídá to našim národním i státním zájmům. Potřebujeme soustředit všechny svoje činné síly k tomu, abychom rychle splnili úkoly, které jsme na sebe vzali. Je proto pochopitelné, že tomu dáme výraz i při volbách. Nechceme při nich národní práci ochromovat zbytečnými stranickými třešnicemi. Chceme v nich a při nich říci sami sobě i celému světu, že jsme zcela zajedno v základních úkolech republiky.

Pro národ není důležité, jak je silná která strana a kolik která strana má mandátů. Pro národ je důležité, jak se politické strany sejdou k společné práci. Dnes není potřeba hádat se o hlas voliče. Obrozená Národní fronta sdružuje strany, které chtějí totéž: prospěch republiky a jejího lidu. Je-li tomu tak, není potřeba, aby se při volbách plývalo silnými slovy a potíštěným papírem, aby se polepovalo kde jaké místo plakáty, které z velké části zůstávají bez účinku. Národ nás je vyspělý; ví, že slova, že v jednotě je síla, platí dnes více než kdy jindy; proto uvítal s radostí, že bude moci při volbách odevzdat jednotnou kandidátku obrozené Národní fronty.

Kdo by chtěl vystoupit se samostatnou volební skupinou, má k tomu plně příležitost. Podle našeho volebního řádu může kandidovat každý, kdo si opatří tisíc podpisů. Třebaže půjde do voleb s jednotnou kandidátkou Národní fronty, je tedy naprosto jasné, že volební řád dvoluje

v nejširší míře svobodný projev volební vůle.

Naš volební řád svědčí o tom, že svoji demokracii stavíme na nejširší základny. Ve volebních seznamech je zapsáno přes osm milionů voličů, tedy téměř o půl milionu voličů více než při posledních volbách. Třebaže jsme provedli odsun Němců, stoupl počet voličů. Je to tím, že jsme rozšířili počet voličů. Dáváme hlavně příležitost mládeži, aby projevila svůj zájem na veřejném životě republiky. Budou volit i vojáci, kteří dříve neměli volební právo. Volební právo nebudou mít jenom ti, kteří se vyřadili svými činy z národního společenství, kolaboranti, úplatkáři, živly nesciální a jiní nepřátelé lidové demokracie. Počet těchto lidí bude tak malý, že se vedle osmi milionů voličů téměř ztrácí a že na volby nebude mít vlivu.

Květnové volby dají republice nový parlament, nové Národní shromáždění. Už to bude, abychom tak řekli, „obyčejné“ Národní shromáždění, neboť ústavodárné Národní shromáždění skutečně dá republice ústavu. Nesplní se tedy předpovědi, které říkaly, že ústava jako úkol zůstane i dalšímu Národnímu shromáždění.

Květnové volby dají československému lidu příležitost, aby projevili svoji politickou jednomyslnost. Tato jednomyslnost v budování republiky bude — to už možno dnes říci — hlavním rysem a výsledkem blížících se voleb do Národního shromáždění; půjde jen o to, abychom tuto plnou jednomyslnost zachovali i ve všech svých dalších činech k prospěchu republiky a jejího lidu.

Hospodářská demokracie zaručena ústavou

Srovnáváme-li ústavu předmnichovské republiky s návrhem nové ústavy, neujde naší pozornosti, jak velký zřetel věnuje návrh ústavy věcem hospodářským a sociálním. Zkušenosti totiž ukázaly, že liberalisticko-kapitalistická soustava dovedla z politické demokracie učiniti pouhou hříčku zájmů 1. zv. silných jedinců, takže ustanovení o rovnosti občanstva i občanské svobodě z velké části zůstala jen na papíře nebo byla přímo popírána hospodářskou závislostí, ve které se nacházely pracující vrstvy.

Naše nová ústava nesmí propadnout a také nepropadne těmto chybám, neboť její tvůrcové si byli vědomi toho, že všechny vymoženosti, kterých si pracující lid vydobyl od květnové revoluce až po únorové dny, mohou býti zabezpečeny jen tehdy, budou-li pevně zakotveny ústavním zákonem. Proto nová ústa-

va vkládá již do kapitoly, která shrnuje práva a povinnosti občanů, zvláštní oddíl věnovaný právům sociálním, z nichž na prvním místě klade právo na práci. Ale netoliko právo na práci náleží všem občanům bez rozdílu, ústava jim zaručuje i právo na spravedlivou odměnu za vykonanou práci. Toto právo je zabezpečeno státní mzdovou politikou, řízenou v dohodě s jednotnou odborovou organizací a směřující k neustálému zvyšování životní úrovně pracujícího lidu. Vedle spravedlivé odměny přísluší všem pracujícím také právo na odpočinek, které je zaručeno zákonou úpravou pracovní doby, placenou dovolenou na zotavenou, jakož i péčí o zotavení pracujících. Všem občanům přísluší dále právo na ochranu zdraví a právo na zaopatření stáří při nezpůsobilosti k práci a při nemožnosti obživy. Toto právo bylo právě v

Je to možné?

Jsem zahraniční voják a po příjezdu rodin vol. Čechů osídlil jsem spolu s Cecilii Svobodovou, vdovou, usedlost v Jakubovicích čp. 55, okres Lanškroun. Dne 19. dubna 1947 jsem tuto usedlost převzal v takovémto stavu: 6 krav, 6 jalovic (jalovice od 230 kg do 260 kg — jak stojí v zápisu) a 2 telata. Z těchto 6 krav jsme odevzdali za první měsíc 299 l mléka o průměrné tučnosti 3,60, aniž nám zbývalo na kávu.

Dále 1 prase, 230 kg, 3 koně a pro ně 6 q ovsa nevymláceného a ještě něco málo jiných kultur.

Mimo to byl plný sklep shnilých bramborů (přes 200 q), které jsme museli vynést. Všady by velký nepořádek, neboť správce tam nebyl, poněvadž tato usedlost byla rezervována pro volyňské Čechy. Krmení pro dobytek nebylo takřka žádné. K tomu jsme si přivezli 4 koně a 2 krávy s jalovicí z Volyně.

Zaseto bylo 1 ha žita a 60 arů pšenice. Ostatek bylo nezaráno. Tož jsme se pustili do práce. Zajeli jsme si do družstva pro nějakou půjčku, byli jsme však odmítnuti.

Druhý den přišel p. předseda osídlovací komise s p. C. a žádal o ten statek. Byl však odmítnut, poněvadž to bylo určeno pro reemigranty.

Po delší době jsme konečně dostali zápůjčku a ihned jsme zahájili práci.

Za měsíc však přišla upomínka. Museli jsme proto prodat vlastní koně, přivezené z Volyně.

Nyní máme 8 krav, 2 jalovice (jedna připravena na kontingent), 4 menší jalovice a 2 telata, celkem 16 kusů. Za měsíc březen jsme dodali 1471 l mléka o tučnosti 3,42.

Dobytek, který tam byl, jsme museli odstranit a koupit nový. Veškeré kontingenty máme ještě předány. Zakoupili jsme některé stroje a jiné dali opravit. Celkem nás to stálo 24.500 Kčs. Dnes však jest na nás poukázováno, že špatně hospodaříme. O usedlost si však zažádal zase po druhé onen p. C., který jest úředníkem ONV v Lanškrounu a žádal o ni již tenkrát. Tehdy však to nebylo možné, poněvadž na tuto usedlost měly přijít dvě rodiny, dnes to je možné? Stačí na to jedna rodina? Reemigranti mají odejít pryč, na usedlost jinou, začít znova a až zase to přivedou do pořádku, zaručí jim někdo, že je nepošlou na usedlost jinou?

Decret na usedlost nám byl vydán a máme provedené již také zaknihování.

Ted máme být vyhozeni. Je to možné? Vl. Palla.

Svaz Čechů z Volyně žádá o zapůjčení fotografií padlého ppor. Hroudy a npor. Valenty. Věc velmi spěchá!

těchto dnech do všech podrobností zpracováno a vtlačeno do zákona o národním pojištění, které se tak stává významnou složkou náplně naší příští ústavy.

Hospodářská soustava Československé republiky je založena na znárodnění přírodního bohatství, průmyslu, velkoobchodu a peněžnictví; na vlastnictví k půdě podle zásady: Půda patří tomu, kdo na ní pracuje; na ochraně drobného a středního podnikání a nedotknutelnosti osobního majetku. Jako vůdčí směrnice při tom platí, že veškeré národní hospodářství v Československé republice má sloužit lidu. Tyto stručné zásady, vyjádřené v základních článcích, rozvádí pak ústava v oddílu věnovaném hospodářskému zřízení.

Hluboký význam těchto ustanovení

spočívá v tom, že naše lidově demokratická republika vyjadřuje tím své pevné rozhodnutí zůstatí trvale státem socialistickým a nedopustiti nikdy, aby přírodní bohatství a výrobní prostředky staly se kdykoliv v budoucnosti nástrojem kapitalistického kořistnictví. Naproti tomu ústava jasně a nedvojsmyslně zaručuje soukromé vlastnictví k drobným a středním podnikům, které nemají více než 50 zaměstnanců, stejně jako zaručuje soukromé vlastnictví k půdě do výměry 50 ha u všech zemědělců, kteří na této půdě pracují. Naše nová ústava nenechá tedy nikoho na pochybách, jakými cestami se naše republika chce ubírat v blízké i další budoucnosti, aby vytvořila skutečně dokonalý a vzorný socialistický stát, šťastný domov pro všechny pracující lid.

Práva a povinnosti občanů v nové ústavě

Rovnost

§ 1.

1. Všichni občané jsou si před zákonem rovni.

2. Muži a ženy mají stejné postavení v rodině i ve společnosti a stejný přístup k vzdělání i ke všem povoláním, úřadům a hodnostem.

Svoboda osobní

§ 2.

Svoboda osobní se zaručuje. Její omezení nebo odnětí je možné jen na základě zákona.

§ 3.

1. Nikdo nesmí být stíhán, leč v případech podle zákona dovolených, a to jen soudem nebo úřadem podle zákona příslušným a řízením podle zákona upraveným.

2. Nikdo nesmí být zatčen, ačli nebyl přistižen při činu samém, leč na písemný odůvodněný příkaz soudcův. zákonem stanovených; musí pak být nejdéle do 48 hodin propuštěn nebo odevzdán úřadu, který je podle okolností případu příslušný provéstí další řízení.

3. Nikdo nesmí být úředním orgánem vzat do vazby, leč v případech Příkaz budiž dodán při zatčení, a není-li to možné, nejdéle do 48 hodin po něm.

Svoboda domovní

§ 4.

Svoboda domovní se zaručuje. Její omezení je možné jen na základě zákona.

§ 5.

1. U nikoho nesmí být provedena domovní prohlídka, leč v případech podle zákona dovolených, a to jen soudem nebo úředním orgánem podle zákona příslušným a řízením podle zákona upraveným.

2. Domovní prohlídka smí být provedena, pokud zákon nestanoví jinak, jen na základě písemného odůvodněného příkazu soudce nebo úřadu. Pří-

kaz budiž doručen při prohlídce, a není-li to možné, nejdéle do 48 hodin po ní.

3. Orgán vykonávající prohlídku nechť se vykáže svým oprávněním a vydá osobě, u které prohlídku vykonal, na její žádost ihned, a není-li to možné, nejdéle do 48 hodin potom písemné potvrzení o důvodech prohlídky a o jejím výsledku, jakož i o věcech při ní zabavených.

Tajemství listovní a dopravy zpráv

§ 6.

Nikomou není dovoleno nahlížet do listů a jiných písemností, ať chovaných v skrytu nebo pod pečeti, ať zasílaných poštou nebo jiným dopravním prostředkem, leč v případech zákonem stanovených a způsobem podle zákona upraveným. Obdobně je chráněno tajemství zpráv podávaných telefonem, telegrafem nebo jiným zařízením ve veřejném provozu.

Svoboda pobytu

§ 7.

1. Každý státní občan se může usazovat nebo pobývat na kterémkoliv místě Československé republiky.

2. Omezení tohoto práva je možné jen v zájmu veřejném na základě zákona.

§ 8.

Právo vystěhovat se do ciziny může být omezeno jen na základě zákona.

Svoboda majetková

§ 9.

V mezích obecných právních předpisů může každý státní občan nabyvat na kterémkoliv místě Československé republiky nemovitosti a jiného majetku a vykonávat tam výdělkovou činnost.

§ 10.

1. Soukromé vlastnictví lze omezit jen zákonem.

2. Vyvlastnění je možné jen na základě zákona a za náhradu, pokud

zákonem není nebo nebude stanoveno, že se náhrada dáti nemá.

3. Nikdo nesmí zneužívat vlastnického práva ke škodě národního celku.

Ochrana rodiny a mládeže

§ 11.

1. Manželství, rodina a mateřství jsou pod ochranou státu.

2. Stát je povinen pečovat o to, aby se rodina stala zdravou základnou rozvoje národa. Rodinám s mnoha dětmi poskytuje zvláštní úlevy a podpory.

§ 12.

1. Dětem zaručuje stát zvláštní péči a ochranu, zejména činí soustavná opatření k snížení dětské úmrtnosti.

2. Původ dítěte nesmí být jeho právům na újmu. Podrobnosti stanoví zákon.

3. Mládeži zaručuje stát všechny možnosti k plnému tělesnému i duševnímu rozvoji.

Právo na vzdělání

§ 13.

1. Všichni občané mají právo na vzdělání.

2. Stát pečuje o to, aby se každému dostalo vzdělání a výcviku podle jeho schopností a se zřetelem k potřebám národního celku.

§ 14.

1. Školy jsou státní.

2. Základní školní vzdělání je jednotné, povinné a bezplatné.

3. Podrobnosti a výjimky stanoví zákon.

§ 15.

1. Veškerá výchova i všechno vyučování buďtež zařízeny tak, aby byly v souladu s výsledky vědeckého bádání a aby nebyly v neshodě s lidově demokratickým zřízením.

2. Vrchní vedení veškeré výchovy i veškerého vyučování, jakož i dozor nad nimi přísluší státu.

Svoboda svědomí a vyznání

§ 16.

1. Svoboda svědomí je zaručena.

2. Světový názor, víra nebo přesvědčení nemůže být nikomu na újmu, nemůže však být důvodem k tomu, aby někdo odpíral vyplnit občanskou povinnost, uloženou mu zákonem.

§ 17.

1. Každý má právo vyznávat soukromě i veřejně jakoukoli náboženskou víru nebo být bez vyznání.

2. Všechna náboženská vyznání a bezvyznání jsou si před zákonem rovna.

§ 18.

1. Každému je voino, aby prováděl úkony, které jsou spojeny s jeho vyznáním nebo bezvyznáním. Výkon tohoto práva však nesmí být v neshodě s veřejným pořádkem a dobrými mravy. Není dovoleno zneužívat ho k náboženským účelům.

2. Nikdo nesmí být přímo ani nepřímo nucen k účasti na takovém úkonu.

Svoboda projevu a ochrana kulturních statků

§ 19.

1. Svoboda projevu je zaručena.

2. Každý může v mezích zákona projevovat své mínění slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jakýmkoli jiným způsobem. Výkon tohoto práva nemůže být nikomu na újmu.

§ 20.

1. Svoboda tisku je zaručena.

2. Je v zásadě nedovoleno podrobovat tisk předběžné cenzuře.

3. Zvláštní zákon stanoví, kdo má právo vydávat časopisy a za jakých podmínek, zejména též se zřetelem k tomu, aby při vydávání časopisů nebyl zisk hlavním účelem.

§ 21.

1. Svoboda tvůrčí duševní činnosti je zaručena. Vědecké bádání a hlásání jeho výsledků, jakož i umění a jeho projevy jsou svobodné, pokud neporušují trestní zákon.

2. Právo uvádět své názory a výsledky své tvůrčí duševní činnosti v obecnou známost jakýmkoli způsobem rozšiřování a předvádění může být zákonem omezeno jen se zřetelem k veřejnému zájmu a ke kulturním potřebám lidu. Zvláštní zákon stanoví, jak je při zachování svobody vědy a umění a s hlediska ochrany hodnotných děl plánovitě řízeno vydávání a rozšiřování neperiodických publikací, zejména knih, hudebnin a výtvarných reprodukcí.

3. Kulturní statky jsou pod ochranou státu. Stát dbá o to, aby byly přístupny všem, a podporuje vědu i umění v zájmu rozvoje národní kultury, pokroku a obecného blahobytu; zejména pečuje o to, aby tvůrčím pracovníkům byly zajištěny příznivé podmínky pro jejich práci.

§ 22.

1. Právo k výrobě, šíření, veřejnému promítání, jakož i k dovozu a vývozu filmu je vyhrazeno státu.

2. Provozování rozhlasu a televise je výhradním právem státu.

3. Výkon těchto práv upravují zvláštní zákony, které také stanoví výjimky zejména pro amatérský film a amatérské vysílání.

Právo petiční

§ 23.

Každému přísluší právo předkládat petice kterémukoli veřejnému orgánu.

Svoboda shromažďovací a spolkovací

§ 24.

1. Právo shromažďovací a spolkovací je zaručeno, pokud se tím neohrožuje lidově demokratické zřízení nebo veřejný pokoj a řád.

2. Výkon těchto práv upravují zákony.

§ 25.

1. K zajištění svých práv se zaměstnanci mohou sdružovat v jednotné odborové organizaci a mají právo hájit své zájmy jejím prostřednictvím.

2. Jednotné odborové organizaci se

zaručuje široká účast na kontrole hospodářství a při řešení všech otázek týkající se zájmů pracujícího lidu.

3. V jednotlivých závodech a úřadech zastupují zájmy zaměstnanců jednotná odborová organizace a závodní zastupitelstva.

Práva sociální

§ 26.

1. Všem občanům přísluší právo na práci.

2. Toto právo je zaručeno zejména státem řízenou organizací práce podle plánovaného hospodářství.

3. Ženy mají se zřetelem k těhotenství, mateřství a péči o dítě nárok na zvláštní úpravu pracovních podmínek.

4. Pro mládež stanoví zákon zvláštní pracovní podmínky, přihlížející k potřebám jejího tělesného a duševního rozvoje.

§ 27.

1. Všem občanům přísluší právo na spravedlivou odměnu za vykonanou práci.

2. Toto právo je zaručeno státní mzdovou politikou, řízenou v dohodě s jednotnou odborovou organizací a směřující k neustálému zvyšování životní úrovně pracujícího lidu.

3. Při určování odměny za práci je podle okolností případu rozhodující jakost i množství práce, jakož i úspěch, který přináší celku.

4. Za týchž podmínek mají muži i ženy za stejnou práci nárok na stejnou odměnu.

§ 28.

1. Všem pracujícím přísluší právo na odpočinek.

2. Toto právo je zaručeno zákonem úpravou pracovní doby a placenou dovolenou na zotavenou, jakož i péčí o zotavení pracujících.

§ 29.

1. Všem občanům přísluší právo na ochranu zdraví a právo na zaopatření v stáří, při nezpůsobilosti k práci i při nemožnosti obživy.

2. Ženy mají nárok na zvláštní péči v těhotenství a mateřství, děti a mládež pak na zajištění svého plného tělesného a duševního rozvoje.

3. Tato práva jsou zajištěna zákony o národním pojištění a veřejnou zdravotní a sociální péčí.

4. Ochrana života a zdraví při práci je zajištěna zejména státním dozorem a předpisy o bezpečnostních opatřeních na pracovištích.

Základní povinnosti občana k státu a k společnosti

§ 30.

Každý státní občan je povinen být Československé republice věrný, ctít ústavu a zachovávat zákony a ve všem svém jednání dbát zájmů státu.

§ 31.

Veřejné funkce, k nimž je lid povolán, jsou státní občané povinni plnit

svědomitě a poctivě v duchu lidově demokratických řádů.

§ 32.

Každý občan je povinen přispívat podle svých schopností vlastní prací k prospěchu celku.

§ 33.

Daně a veřejné dávky lze ukládat toliko na základě zákona. Rovněž jenom na základě zákona může veřejná moc požadovat od občana osobní výkony.

§ 34.

1. Obrana státu a jeho lidově demokratického zřízení je vrcholnou povinností každého státního občana.

2. Každý státní občan je povinen podrobit se branné výchově i brannému výcviku a uposlechnout výzvy k obraně státu. Služba v lidově demo-

kratické armádě Československé republiky je pro každého občana nejvyšší ctí.

3. Na obranu státu a k její přípravě lze od každého občana Československé republiky požadovat součinnost a věcné prostředky a ukládat mu omezení i věcná plnění.

4. Podrobnosti stanoví zákon.

Obecná ustanovení

§ 35.

Jen na základě zákona možno tresty hrozit a je ukládati.

§ 36.

1. Všechny veřejné orgány jsou povinny spravovat se při výkonu svého úřadu nebo služby zákonem.

2. Poruší-li veřejný funkcionář tuto povinnost, bude potrestán podle zákona.

§ 37.

1. Projevy a činnost, směřující k tomu, aby byla ohrožena celistvost a jednota státu, ústava, republikánská státní forma a lidově demokratické zřízení, jsou trestné.

2. Zneužívat práv a svobod občanských k těmto účelům je nepřipustné. Zejména je zakázáno šířit jakýmkoli způsobem nacismus a fašismus, rasovou a náboženskou nesnášenlivost a nacionální šovinismus.

§ 38.

Zvláštní zákon stanoví, jakým omezením podléhají práva a svobody občanů za války nebo tehdy, dojde-li k událostem ohrožujícím zvýšenou měrou celistvost a jednotu státu, jeho republikánskou státní formu, ústavu a lidově demokratické zřízení anebo veřejný klid a pořádek.

Sjednocení odbojových složek

V celém státě probíhá velmi úspěšně akce sjednocování všech odbojových složek. Splňuje se tak živelná touha všech poctivých bratří, která byla předmětem vážného úsilí již v roce 1945. I naše odbojové složky v Žatci již v roce 1945 navázaly velmi úzké styky a počátkem roku 1946 byl již ustaven koordinací výbor, jehož členy byla ČsOL, SOPV a SNR. Také skutečně mnohý podnik uspořádaly společně. Po únorových událostech, když se tvořily akční výbory, byl zásluhou předsedy jednoty ČsOL a místopředsedy SOPV br. pplk. Brixioho utvořen společný akční výbor všech odbojových složek v Žatci, který také provádí postupně očistu všech tří odbojových složek. A to vše stalo se bez nátlaku či pouhého popudu se shora.

Teprve později přišla vlna, která zachvátila dnes již celé území ČSR. Tak ku př. dne 24. dubna 1945 byl slavnostně zvolen přípravný výbor pro sjednocení všech odbojových složek v kraji mosteckém. Předsedou tohoto přípravného výboru byl zvolen bratr Váca Antonín z Mostu, místopředsedou, mimo jiných, br. pplk. Brixie ze Žatce. Dalšími členy přípravného výboru za Žatec zvolen br. Vacek Jaroslav a br. Hejna Alois. Schůzi obeslalo 13 okres. jednot 386 členy příslušníky všech odbojových složek. Přítomno bylo za SNR 114, za SOPV 96, za ČsOL a II. odboj 120, 40 partyzánů a 16 členů zahr. ústavu. Za pražský ústřední přípravný výbor pro sjednocení odbojových složek byli přítomni: předseda ČSOL velvyslanec prof. Maxa a gen. tajemník SOPV br. Erban. Kromě toho byl zastoupen kraj ČSK svým krajským tajemníkem. Za armádu dostavil se osobně br. gen. Čejka z Litoměřic, který srdečnými slovy pozdravil shromážděné zástupce všech odbojových složek celého kraje. Jednáni bylo nesené v duchu naprosté jednoty a příkladného bratrství. Shro-

máždění toto přesvědčilo i toho největšího skeptika o tom, že to, co se tu tak okázale odehrává, není nic jiného, než dokončení toho, co již dávno existovalo, neboť každý hned při vstupu do sálu mohl pozorovati, že tu nesedí vedle sebe lidé cizí, kteří by čekali, až je někdo seznámí, tím méně pak, až je někdo sjednotí, ale že jsou tu lidé dávno již sjednoceni. Sjednocení jednou ideou, jedním duchem, jednou touhou a jedním přáním: budovat nový život, jíti kupředu, zpátky ni krok.

Před zahájením zasedání byl položen slavnostně věnec před pomník TGM na náměstí.

V čem sjednocení spočívá? Především nutno ještě jednou zdůraznit, že duchovní příbuzenstvo a tudíž i dokonalé sjednocení již tu je. Jde jen o to, dáti mu určitou náplň, učiniti jej sjednocením i po stránce faktické a provéstí jej i technicky do všech podrobností. Proto bylo usneseno, že sjednocení bude provedeno organicky a počne se k tomuto účelu okamžitě pracovat. Ihned budou všude a ve všech místech, kde je více odbojových složek, utvořeny společné výbory, které ihned převzou reprezentaci všech složek na venek a provedou veškeré práce se sjednocením spojené. Nejpozději do konce roku musí býti ve všech složkách dány do pořádku finanční záležitosti: členské příspěvky a pod., t. j. do konce t. r. bude si ještě každá složka vybírat členské příspěvky po starém dosavadním způsobu. Počínaje 1. lednem 1949 budou pak již členské příspěvky společné a budou nově stanoveny. Dosavadní organizace budou od 1. ledna 1949 existovat již jen jako t. zv. historická sdružení. Sociální fondy všech složek budou zachovány a bude jich možno používat jen pro účel, pro který byly zřízeny. Historická sdružení mohou mít svou vnitřní správu a mohou jako taková vyvíjeti i samostatnou činnost. Blíží podrobnosti budou stanoveny

na sjezdu manifestačním, který se bude konat dne 8. a 9. května v Praze za účasti všech odbojových složek.

Hejna.

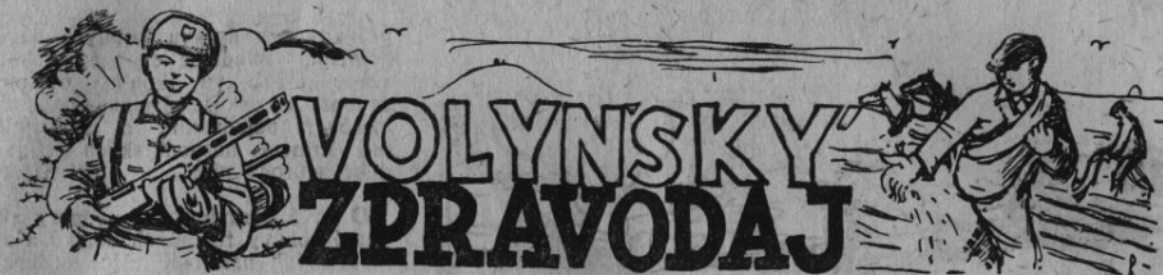
Slavnostní pouť u sv. Vojtěcha na Rovinách u Kounova

Dne 25. IV. 1948 konala se u památného kostelíka sv. Vojtěcha na Rovinách u Kounova slavnostní pouť pod záštitou ONV v Žatci a MNV v Kounově, za účasti zástupců úřadů, korporací, všeho místního občanstva i četných poutníků. V 8.30 vyšel z farního kostela v Kounově průvod, v němž za stát. vlajkou kráčeli Sokolové, Junáci, hasiči a hudba p. Opata z Milostína, v církevní části průvodu pak za křížem místní SKM, krojovaná mládež, družičky, 21 ministrantů, duchovenstvo, čestní hosté, mezi nimiž byli početné zastupeni představitelů armády, za nimi pak nepřehlédlný zástup poutníků.

Když průvod dorazil ke kostelu sv. Vojtěcha, přednesl ředitel záteckého musea p. Váciav Kopecký přednášku o historii kostelíka. V 9.30 hod. poctil shromáždění svou návštěvou J. E. nd. pan arcibiskup Msgre ThDr Josef Beran. Po uvítání místopředsedou ONV, předsedou MNV, jednatelem Matice svatovojtěšské a duchovním správcem sloužil nejd. p. arcibiskup mši sv. na polním oltáři, po níž slavnostně odevzdal ostatek sv. Vojtěcha místní farní osadě. Slavnost byla zakončena svatovojtěšským chorálem a státní hymnou. Nádherné počasí slavnosti přálo.

Projevujeme tímto /neisrdečnější dík všem zástupcům úřadů, ČS. armády a korporací, kteří se slavnosti zúčastnili, zejména pak p. škpt. Zichovi, předsedovi ONV v Žatci, který s nevšední ochotou převzal záštitu nad slavností.

Matice svatovojtěšská pro Kounov.

Zprávy svazu

Upozornění

Volyňské Čechy, jejichž rodinní příslušníci čekají na reemigraci v Polsku anebo v SSSR, žádáme, aby vyzvali své příbuzné, aby tito upustili od ilegálního překračování hranic do CSR.

Jmenování necht požádají o reemigraci příslušné úřady v Polsku a SSSR a trpělivě vyčkají na vyřízení jejich žádosti. Ministerstvo vnitřní záležitostí upozornilo, že nebude již nadále trpěti ilegální reemigraci bez příslušné, předem podané žádosti a že proti provinivším se přísně zakročí.

Pobočka NPF v Hradci Králové vybízí vol. Čechy k podání žádosti o slevu úhrady za přidělené zem. usedlosti.

Jak knámo, poskytuje NPF v Praze účastníkům národního boje za osvobození reemigrantům a válečným invalidům z let 1939-1945 slevu z úhrady za přidělený jim zemědělský majetek.

V oblasti pobočky NPF v Hradci Králové je usídleno dosti takových osob, majících právo na slevu. Dosud však poměrně málo osob předložilo žádosti, ač byly uvědoměny o tom všechny místní rolnické komise a dvakráte se o tom mluvilo ve Východočeském vysilači.

Proto vedení jsouce snahou, aby dostalo se zákonné slevy úhrady všem osobám, jež se k nám přestěhovaly z SSSR, ať jako vojáci armády gen. Svobody, či jako prostí reemigranti, žádáme, aby si všichni neodkladně podali žádosti na předepsaných tiskopisech. Jedná se o vol. Čechy, osídlené v okresech: 1) Jilemnice, Vrchlabí, Trutnov. 2) Broumov, Náchod, Nové Město n. Met., Dobruška, Rychnov n. Kn., Zamberk, Hradec Králové, Dvůr Králové n. L., Jaroměř, Hořice, Nová Paka, Nový Bydžov.

Novodrvný.

Dodatečné přihlášky do seznamu reemigrantů. — Upozorňujeme znovu všechny vol. Čechy, kteří se nepřihlásili u ministerstva soc. péče do seznamu reemigrantů dle výzvy SCzV uveřejněné ve Věrné stráž roč. II, čís. 49, aby tak učinili ve vlastním zájmu ihned. Tiskopisy přihlášek zašleme na požádání. Kdo se nepřihlásí, nebude považován za reemigranta z Volyně.

Škpt. Kozák v nemocnici. S politováním sdělujeme, že škpt. Kozák je dosud v nemocnici, poněvadž po operaci nastaly některé komplikace. Věříme ale, že v krátké době se jeho

stav zlepší natolik, aby se mohl opět věnovat práci pro naše společné zájmy.

Blahopřání. Svaz Čechů z Volyně dovoluje si dodatečně blahopřát k promoci škpt. zdrav. dr. Vladimíru Dufkovi, který je nejmladším lékařem v této hodnosti v čs. armádě. Jsme opravdu hrdí, že je jedním z našich řad.

Emilie Kilčická, nar. 24. 10. 1912 v Krasíkově, okr. Ostrožec na Volyni, vdova po padlém přísl. čs. zahr. armády ze SSSR Vladimíru Kilčickém, necht ihned oznámí své místo osídlení Svazu Čechů z Volyně, pí. Černé.

Alexandr Kovalčuk, nar. 7. prosince 1907 v Kněhynném, okr. Dubno na Volyni, necht ihned oznámí Svazu Čechů z Volyně, pí. Černé, své místo osídlení.

Vilém Podracký, nar. 3. 11. 1889 v Poždzenicích-Zelově, necht ihned oznámí své místo osídlení Svazu Čechů z Volyně, pí. Černé.

Upozorňujeme všechny pěstitele chmele, že okresní úřad ochrany práce bude moci zajistit česáče pouze těm pěstitelům, kteří smlouvu řádně uzavřeli prostřednictvím svého důvěrníka a to nejpozději do 25. dubna t. r. Na později došlé smlouvy nebude brán zřetel a každý pěstitel bude nucen obstarat si česáče sám.

Opilý tankista řádl s fankem v městečku

Stalo se to v malém městečku Lawtonu ve státě Oklahoma: Byl všední den, slunce pěkně hrálo a dvacet tisíc obyvatelů města pracovalo jako každého všedního dne. A tu se ulice městečka otfáslý hlukem motoru; šestnáctitunový pancéřový vůz typu Sherman se těžce valil městem. Nikdo mu nevěnoval pozornost. Teprve když se tank rozjel proti parkujícím automobilům na okraji ulice a krásně je „zválcova“ všichni se polekali. V tanku musí sedět šílenec! Co když najednou začne střílet... Musí se zastavit! Ale těžký tank jel klidně dál;

hravě projei výkladními skříněmi obchodů a vyjel na druhé straně. Lawtonská policie spěchala na pomoc ohroženému městu. Co však zmohou jeepy a strojní pušky proti bezohlednému obrněnci? Řidič tanku byl však dobrosrdečný mladík. Když rozbouřal několik domů, zastavil a klidně vystoupil. Pak se zjistilo, že byl podnapilý.

Kapesní divadélko

Paříž bude mít nové divadlo: nejmenší jaké dosud viděla. Bude mít jen sto sedadel. Zato bude mít při představení úzký kontakt s herci. Zakladatelem divadla je pan Georges Vitaly. Mnoho peněz nemá a tak se do řemeslnických prací v hledišti a na jevišti pustil sám se svým souborem. Mladí herci nadšeně upravují stěny, dekorace, elektrické vedení, natírají, lakují, malují a šijí. A tak se nejmenší divadélko světa začíná ukazovat v celém lesku. A brzy se v něm bude už i hrát. V Praze isme už takové divadélko měli.

Krutý tresť za čapí nevěru

„V jedné rumunské obci došlo k zajímavému ptačímu dramatu,“ uvádí zpráva rumunských novin.

Čáp, který sídlil na vysokém stromě malé rumunské obce, nalezl po přiletu do hnízda u čapí matky dvě malá housátka, která sem snesly pravděpodobně za svéhu tahu divoké husy. Starý čáp po chvíli vyhodil housata z hnízda ven a odletěl, aby se za chvíli vrátil v doprovodu tří čápů. Celá skupina se vrhla na ubohou čapici, podezřívávanou z manželské nevěry, a po krátkém zápasu ji roztrhala. Poté odletěli čapí pryč a do obce se už nevrátili.

Jaký je nejrychlejší let ptáka

Zajímavá přírodovědecká otázka, zda ptáci, kteří jsou považováni za letce, létající rychlostí do dvou set kilometrů, považováni za nepřekročitelnou, mohou svou rychlost stupňovat, byla zodpovězena australskými zoology.

K pokusu byl použit nejrychlejší mořský pták albatros, jehož rozpětí křídel měří půldruhého metru. Samička tohoto ptáka byla odňata z hnízda svých mláďat a odvezena několik desítek kilometrů od místa. Pták se po rychlé orientaci vrátil nazpět a letěl podle propočtů průměrnou rychlostí 207 kilometrů za hodinu.

Slovanská zemědělská výstava

Slovanská zemědělská výstava v Praze je jeden z největších podniků, jimiž CSR oslavuje 30 let svého trvání. Naše zemědělci už i v minulosti usilovali o pokrok, český venkovský člověk vždy zkoumal, co je nového ve světě v oboru jeho životního a pracovního prostředí, aby nezaostal pozadu. A přece Slovanská zemědělská výstava se daleko vymyká — a to nejen svou velikostí a všestranností — z rámce dosavadních zemědělských výstav. Ukazuje nám totiž především velkou změnu, která nastala jak v poměru státu k zemědělství jako živiteli národa, tak i v poměru zemědělského lidu k socialistické organizaci lidské společnosti, k novým duchovním proudům, které dnes vanou a hýbou světem.

Ještě nedávno byl zemědělec pokládán za živelně konservativní. Lpěl na rodině, půdě bylo sice líčeno jako jeho krásný ryš, nic se však nedělo proti tomu, že právě půdy měl zemědělský lid velmi málo, neboť největší a nejlepší lány byly v držení velkostatkářů, kteří s nimi zacházeli nikoliv podle potřeb národního celku, ale svých vlastních sobeckých zájmů. Zemědělský lid byl také záměrně líčen jako stoupěncem starého životního rádu, píneho sociálních klád a nespravedlnosti. To všechno se dělo umyšleně, protože se vědělo, že jakmile zemědělský lid jednou prohlédne tuto nepoctivou hru, zapojí se s elánem a houževnatostí jemu vlastní do budování lepší, spravedlivější společenské soustavy.

Tak se také stalo u nás, po obnově republiky v roce 1945. Nová státní politika československá přestala vidět v zemědělcích povolný a poslušný nástroj zájmů kapitalistických, naopak učinila z problémů zemědělského jeden z úhelných bodů přestavby celého našeho hospodářského a sociálního života, nikoliv už v duchu altruismu pro zemědělský lid a výsad pro jedince, ale v duchu spravedlivé zásady, že na půdu má právo ten, kdo na ní pracuje. Toto cílevědomé úsilí o osvození našeho zemědělství a zemědělského lidu od všeho, co je v minulosti degračovalo na pouhý nástroj zájmů protizemědělských, přináší už své dobré výsledky. Je to vidět ve všech oborech našeho zemědělského života.

Obrazem a projevem této podstatné

změny v životě našeho zemědělství je i Slovanská zemědělská výstava, na kterou se v květnu ze všech částí republiky přijde podívat zemědělský i ostatní lid, aby si znovu ověřil správnost nové cesty, kterou nastoupil po obnově republiky. Výstava ukazuje nejen pokrok, který naše zemědělství učinilo od roku 1945 po stránce technické, ale především věrný obraz jeho nového duchovního života. Slovanská zemědělská výstava je výrazem nového československého zemědělce, který pracuje dnes už opravdu na vlastním, ale nejen pro sebe, nýbrž pro celý národ v duchu nového pojetí výstoupných úkolů zemědělských: být nikoli v pozadí, ale na předním místě v úsilí o přebudování naší republiky v stát sociálně spravedlivý a všestranně zkvétající.

*

Krmné technice je nutno věnovat mnohem více pozornosti, ježto je v ní u nás velmi mnoho chyb a nedostatků. Netýkají se jen hlavních zvířecích živin, ale také živých látek doplňkových, které neobyčejně ovlivňují zdraví, odolnost a užitkovost domácích zvířat. Zvláště za nedostatku pícnin v suchých letech musí chovatelé pamatovat na mineralie a vitamíny. Jak a v jakém množství těmito látkami krmivo doplňovat, pojednává spisek ing. Čenka Cee: „Minerální látky a vitamíny ve výživě domácích zvířat“. Vydalo a rozesílá naklad. českých zemědělců Brázda, Praha II, Opletalova 3. Výtisk pouhých 10 Kčs.

Malá krmná technika. Napsal ing. dr. Frant. Svoboda: 62. svazek sbírky „Rádce zemědělce“, 130 stran, 40 ilustrací, výtisk 39 Kčs. Vydala Brázda, naklad. českých zemědělců, Praha II, Opletalova 3. Dostane se u knihkupců. Tato příručka, pojednávající o krmné hospodářských zvířat, je určena pro praktickou potřebu našich zemědělců. Proto je v ní omezen výklad theoretických poznatků na míru nejnútnejší k objasnění základních pravidel krmné techniky. Příručka přiblíží k zásadě dnes platné: zajistit výživu hospodářských zvířat na nejširší základně statkových krmiv. Jsou v ní shrnuty hlavní pokyny s praktickým

příklady pro úpravu krmných dávek dojnicím, mladému chovnému skotu, vepřovému bravu, koním, ovčím a drůbeží. Spisek je doplněn zvláštním stručným pojednáním o směrnících pro krmení hospodářských zvířat v době neúrody píce. Jiří Klásek.

O nové úpravě státní podpory stavební obnovy rodinných domků a zemědělských usedlostí těžce poškozených válečnými událostmi se vzory žádosti o udělení státní podpory, návody kde a jak žádat o urychlené vyplácení záloh s dalšími směrnicemi o daňových úlevách, levném úvěru atd. pojednává spisek Václava Cerného: „Podpora stavebního ruchu po stránce finanční a administrativní“. Vydala a rozesílá naklad. českých zemědělců Brázda, Praha II, Opletalova 3. Výtisk 15 Kčs.

Pěstujeme králíky. Jednou z důležitých surovin jsou králíčí kožky, které se upotřebují nejčastěji pro výrobu klobouků. Každý rolník jistě může pěstovat několik králíků. Jest to velmi snadné a mimo chutného masa, kterým vypomůžeme naší hospodyně v kuchyni, získáme ještě peníze za prodej kožek. Jaké druhy králíků jsou nejhojnější a nejlepší, jejich přednosti atd. uveřejníme v příštím čísle v naší hospodářské hlídce. J. K.

Změna ve správě státní výzkumné stanice v Žatci. Ministerstvo zemědělství pověřilo vedením výzkumné stanice chmelařské v Žatci a státního statku v Deštnici za zesnulého docenta dr. Osvalda s. dr. inž. Závorku.

Která Volyňka by vedla domácnost v Plzni státnímu úředníku 44 let starému a pečovala by poctivě o 10 roků starou dcerušku, které by nahradila matku. Může být vdova s 1 děckem. Spoluzhít možné. Značka „Poctivě a čestně jedná!“ do adm.

Upozorňuji volyňské pěstitele chmelu, že přijímám závazné nabídky na koše a nůše na chmel. Také veškeré opravy vyřizují v době nejkratší.

Josef Krejčík
košíkář

Žatec

u Libočanské zastávky č. 681

Vladimír Libovický:

Návrh kultur. programu pro členy SČZV

Jako kulturní referent SČZV pokládám za správné říci a usilovat o to, abychom sami o sobě nezakládali kulturní střediska, která by se isolovala od všeho národního dění. Mojí povinností je upozornit, že se musíme všude, kde jsme usídleni, plně zapojit do místní osvětové a kulturní práce.

V naší vlasti tato práce je organizována a usměrňována. Min. školství a osvěty (MŠO), Zemská rada osvětová (ZRO), okresní rada osvětová (ORO) a místní rada osvětová (MRO). Těmito kulturními složkami se řídí a pomáhá šířit veškerá kultura. My, Volynští, jsme vesměs usazeni na venkově, v obcích a městečkách, a je naší povinností s těmito kulturními složkami a orgány spolupracovat, a sice: 1) zapojit se do místních, obecních a jiných knihoven, stát se jejich členy, funkcionáři a pilnými čtenáři, 2) zúčastnit se všech podniků pořádaných JSCZ, jako hovory se zemědělci o odborných otázkách, což přispěje velmi ke kultuře zemědělství, 3) navštěvovat odborné kursy pro novousedlence, 4) hudebně a pěvecky, kde můžete zase uplatnit znalost písní jiných slovanů a poznat novou tvorbu československou, 5) vyžadat si školení osvětových pracovníků,

hlavně zapojit do toho naše ženy, které by mohly být velkým přínosem ve funkcích osvětových referentek, 6) požádat ORO, aby uspořádala přednášky v obcích o boji proti alkoholismu a jeho zlobných následcích, 7) spolupracovat se všemi ochotnickými divadelními spolky v obci i na celém okrese. Využít svých znalostí slovancké literatury a divadelních her cizích autorů kde uplatníme znalost zvyků a národních povah a krojů. Dbát, aby i naše děti měly hodnotná divadla, ať již hrána herci nebo maňáskami a loutkami, 8) hojně se zúčastnit všech výstav, které jsou v blízkosti vašemu povolání ale zajímat se také o výstavy výtvarné.

Jedině tak nezůstaneme stát stranou kulturního dění a udržíme krok s celým národem. Máme zde velkou a jedinečnou příležitost. Víte, jak jsme sháněli české knihy na Volyni, jak jsme prosili o povolení sehrát české divadlo. Zde máme vše na dosah ruky, jen chtít. Ovšem, zde tempo života jde rychleji, není času nazbyt, musíme využít každou chvíli. Byli jsme první na Volyni, byli v přední linii na frontě a proto musíme se snažit být prvními i zde a to ve všem! Máme k tomu veškeré předpoklady!

Vůně mathioly

Kvítečku malý, tak nevzhledný a skromný, kde se v tobě bere tvá kořená vůně? — Vůně mathioly! — Jak mnoho připomínáš? Tvá suchá snítka, utržená tam na daleké Volyni, na malém vesnickém hřbitůvku a zasazena zde v českém kraji, již kvete. Však vůně tvá jest tak slabá. Snad se nebojíš, či neostýcháš? Či zarazil tě trpký úsměv tvých bratrů kvítků zde? Neboj se, kvítku milý, to nebyl úsměv pohrdlivý; snad spíše shovívavý nad tvou skromností. Jen neklesej a hlavu vzhůru. Až slabé kořínky vsají mléko rodné matky, české země, pak zesílíš a zmužníš.

Já sama bloudím v myšlenkách kdes v dále po našem hřbitůvku a v duchu vidím ty čerstvé hroby — předčasné oběti, které ještě dlouho mohly býti s námi — toť vše kořist poslední války.

Hle! Zde spí svůj sladký sen chrabří junáci, kteří chránili naši ves před tlupami zpupných zbojníků.

Modré oči jednoho z nich na mne tupě hledí, oči plny mladistvé lásky a naděje — toť člen tajné organizace „Blaník“. Hle, jde druhý, jenž byl oporou své matky, vdovy a malých sourozenců, věčný sen svůj spí. Tam, pod starou lípou zarostlý rov matky, která úzkostí o svého syna k hrobu spěla a maně k západu své smutné oči obracela, když šeptala: „Ach syinku, synku drahý, dočkám se tě? Nedočkala se. Syn těžce raněn v boji za chvíli opustil starou matku a odešel na věčnost... Zde, již v samém rohu, starý otec leží, který vyprovodil na vojnu jediného syna a převzal na svá stará bedra všechny tíže a starosti. Měl slabé srdce, nevydrželo a přestalo bít. Odešel tak nečekaně, tiše, jako jeho celý život plynul. — A tu, u pomníku, zase jiný odpočívá. Těžký kmen mu padl na hlavu a odešel, aniž jej mohly vlastní dívky vyprovodit na poslední cestě — kdesi v dále na frontě se bily.

Tam hlouček mohyl statečných vo-

jinů, zahynuvších ještě na Volyni. Smutné vdovy a malé dětiť aspoň zaplakat si nad mohylou mohly. Tam znovu hroby nešťastných žen, jimž v těžkých chvílích života tolik mužské rámě zapotřebí bylo, aby hlavu zatíženou starostmi o ně opřít mohly. Památka jejich budiž svatou pro pozůstalé. Byly vzornými ženami a pečlivými matkami. O, srdce lidské! Kdo vystihne tvoji hloubku, to moře záchvěvů a citů? Kdo nezažil — ten neuvěří.

Tady, pod starým, košatým dubem dva mladí chlapi leží, kteří si vzali za hračku hrozný nástroj války... Dál bloudím myšlenkami až přicházím k hrobům, kde odpočívají oběti nenáviděných zbojníků. Mnohdy celé rodiny zde leží. A vidím dosud to malé pacholátko, kterak složivši ruce křížem na prsou, zde leží — jako by spalo. Ale krvavá jizva na mladíčkém tělíčku svědčí o díle lotrů. Ach, kolik nešťastných mladých dušiček tak se světa sprovoděno bylo, kolik obětí našlo hroby ve starých studnicích? Jak mnoho těch hrobů zde přibýlo za poslední války! Jen hroby našich padlých bohatýrů, jež položili své životy za vlast, zde schází. Marně oči matek boudí po hřbitově, hledajíce hroby synů, marně — kdesi v dále, u českých hranic, zarostlé, opuštěné jsou, nepřijde zaplakat máti, ani otec nepřijde pomodlit se za syna — je daleko, sám a opuštěn...

Vyplakané oči matek k svatému kříži se obrací, jenž uprostřed zde stojí, a tam hledají útěchu. Vidím starou trpitelku, kterak k nohám mrtvého Spasitele klade kytičky a šeptá: „To je synovi, tam, tam, kdesi v dále...“ a velké krupěje slz stékají po tvářích. Věru, těžké jest to vše!

V myšlenkách již odcháším, však ještě se zastavím před hrobem milé stařenky, vždy usměvavé, která vyprovodila se slzou v oku tři své syny a vnuka do války a více se s nimi neshledala...

Ještě jednou se otáčím a zřím tě, hřbitůvku náš malý, jak stojíš tam teď opuštěný. Kde jsou ty ruce mohlátné, jež po celodenní práci k vám spěchaly, aby zvlažily slzami na hrobech svých drahých? Zdaž ruka drzá nesáhne po ozdobách vašich hrobů? Nic neodpovídá, vše mrtvě mlčí, jen ty kříže mlčenlivě stojí a střeží své hroby. Kdo vás opraví, kdo zapláče nad vámi — nikdo — jen tichá vůně mathioly, kdes v dále vyrostlé, bude ovívat hroby vaše všem stejně, bratrsky a laskavě... Volyňačka.

Hledáme

Františka Turková, Medlov 127, pp. Uničov na Moravě, hledá Antonína Golštajna, posledně bytem v Záhrbce, okr. Dubno na Volyni.

Ant. Nič, Chranšov 115, pp. Nové Sedlo u Lokte, hledá Antonína Goufala, posledně bytem v Žatci.

Rostislav Kubista, Veletice 64, pp. Žatec, hledá Josefa Pražáka z Novostavce na Volyni, který je prtvěpodobně na Moravě.

Seznamy volyňských Čechů osídlených v ČSR

Andresová Marie, Vrbko, o. Roudnice	25. 8. 1887	domácnost	Krošna Č. 12	12.398
Lydie Sachárová	6. 1. 1897	rolnice	„	12.399
Andresová Olga, Č. Dúb, o. Turnov	20. 12. 1902	domácnost	Plechové 14	07.018
„ Milentina	1. 3. 1929	domácnost	„	07.019
„ Zeňa	6. 6. 1931	školačka	„	07.020
„ Valentina	12. 1. 1938	školačka	„	07.021
„ Libuše ¹	5. 3. 1909	domácnost	„	07.22
„ Rostislav ¹	28. 11. 1934	školák	„	07.023
„ Fedor ¹	18. 6. 1938	školák	„	07.024
Andrie Antonín, Miličevs, o. Žatec	6. 1. 1910	rolník	Dědova Hora 15	23.149
„ Libuše	1910	domácnost	„	23.150
„ Marie	1938	školačka	„	23.151
„ Naděžda	1939	školačka	„	23.152
„ Vladimír	1933	školačka	„	23.153
Andrie Antonín, Neuenbrand, okr. Aš	2. 5. 1924	dělník	Dědova Hora 63	23.181
Andrie Ferdinand, Neuenbrand, o. Aš	5. 6. 1877	rolník	Jedvanino 35	23.033
„ Marie	1886	domácnost	„	23.034
Andrie Frant., Frauenreit, o. Tachov	17. 7. 1888	rolník	Antonovka 8	04.165
„ Anna	13. 6. 1893	domácnost	„	04.166
„ Emil	30. 11. 1934	zeměd.	„	04.167
Andrie Frant., Schönbrunn, o. Tachov	18. 6. 1890	rolník	Dědova Hora 34	22.886
„ Helena	5. 2. 1901	domácnost	„	22.887
„ Růžena	28. 2. 1936	školačka	„	22.888
Andrie Josef, Nassengrub, okres Aš	23. 3. 1899	rolník	Dědova Hora 45	23.178
„ Marie	15. 5. 1906	domácnost	„	23.179
„ Marie	4. 12. 1929	domácnost	„	23.180
Andrie Josef, Neuenbrand, okres Aš	9. 3. 1890	rolník	Buršovka	29.226
„ Albina	10. 9. 1900	domácnost	„	29.227
„ Věra	8. 2. 1929	domácnost	„	29.228
Andrie Karel, Telecí u Podmokel	20. 6. 1895	rolník	Dědova Hora 48	23.182
„ Anna	18. 4. 1898	domácnost	„	23.183
„ Josef	12. 4. 1926	šofér	„	23.184
„ Karel	22. 5. 1928	rolník	„	23.185
Andrie Oldřich, Soběchleby, o. Podb.	6. 8. 1897	rolník	Buršovka	28.967
„ Anna roz. Huňatová	4. 5. 1895	domácnost	„	28.968
„ Marie	25. 3. 1930	domácnost	„	28.969
„ Emanuel	2. 3. 1933	školák	„	28.970
Andrie Stanislav, Neuenbrand, o. Aš	4. 5. 1922	soustružník	Dědova Hora 59	23.156
Alexandra Šmuryhynová	12. 5. 1926	domácnost	„	23.157
Andrie Václav, Soběchleby, o. Podb.	11. 5. 1888	rolník	Buršovka 21	28.863
„ Věra roz. Šlegrová	25. 3. 1896	domácnost	„	28.865
„ Marie	20. 4. 1929	domácnost	„	28.866
„ Naďa, Žatec, Leninova 1044.	20. 5. 1921	domácnost	„	28.867
„ Miroslav, Žatec, Leninova 1044	5. 8. 1943	dítě	„	28.868
Andrie Václav, Karlovy Vary	24. 10. 1902	rolník	Hulec Č.	02.448
„ Evženie	9. 3. 1915	domácnost	„	02.449
„ Jiřina	10. 8. 1935	školačka	„	02.450
„ Vladimír	2. 7. 1937	školačka	„	02.451
„ Helena	3. 1. 1941	školačka	„	02.452
„ Jaroslav	4. 1. 1943	dítě	„	02.453
Andrie Václav, Neuenbrand, okr. Aš	24. 11. 1927	zámečník	Rovno 147	32.222
Andriová Lydie, Nassengrub, okr. Aš	5. 5. 1918	domácnost	Dědova Hora 14	23.159
„ Stanislav	6. 6. 1912	rolník	„	23.158
„ Vladimír	8. 6. 1936	školák	„	23.160
„ Jaroslav	4. 4. 1939	školák	„	23.161
„ Stanislav	10. 2. 1947	dítě	„	23.162
Andriová Marie, Oldřichov, o. Tachov	10. 12. 1907	rolnice	Antonovka 33	4.038
„ Marie	7. 5. 1928	rolnice	„	4.039
„ František	9. 10. 1930	školák	„	4.040
„ Václav	30. 10. 1933	školák	„	4.041
Andriová Marie, Kynšperk, o. Falkn.	10. 8. 1913	rolnice	Dědova Hora 50	22.940
„ Cecilie	10. 9. 1939	školačka	„	22.941
„ Věra	6. 5. 1941	školačka	„	22.942
„ Marie Hlaváčková	1882	rolnice	„	22.943

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný zástupce listu redaktor Jaroslav Chudoba. Red. a admin.: Žatec, nám. dr. E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, fil. v Žatci, telefon čís. 374. — Používání novinových známek povoleno ředitelstvem pošt a telegrafů v Praze, čj. IA-Gre-2372-OB. Dohlédací poštovní úřad Žatec. Předplatné na rok 1948 je 150 Kčs. Konto poštovní spořitelny č. 14939 — Okresní záložna hospodářská Žatec.